૭૮૬

ાત વ મકાલાત પીર દસ્તગીર ગર્યાસેં ઝમાં
ખીઝૂર રહેમાન હઝરત ખ્વાજા મોહમમદ
સુલેમાન ચિશતી તોંસવી રે૦ તુ૦ અ૦

અલમૂસમમાં બહ

ચરાગે સુલેમાની

મોઅલ્લિફ

ખાદિમુશશોઅરા મુનશી ફખરોદીન સિરાજોદીન
ફરીદી અહમદઆબાદી–ઠે. શાહપુર.

અમદાવાદ શહાપુર વનમાળીવાંકાની પોળમાં હરિભાઇ
દલપતરામે પોતાના “ ગ્રન્થોદય ” પ્રેસમાં છાપી.

હીજરીસન ૧૩૩૭ સને ૧૯૧૯ સંવત ૧૯૭૫

જિલ્દ ૧ લી. નકલ ૧૦૦૦.

કીંમત રૂ. ૦–૩–૦

ખુશખબર.

ચીઝ ભી ખુબ હએ કીમત ભી મૂનાસિબ ઉસકી
મૂઝદએ તાઝા સૂનાદો યેહ ખરીદારોં કો

પિયારે નાઝરીન-ઈશતેહારી દૂનીયા કે લોગું ને અપને મુંહ અપની તારીફ કરકે અયતેબાર ખો રખ્ખા હય મગર હમ આપકો ઇસ બાત પર આમાદા કરતે હંએં કેહ સિરફ એક બાર આ ઝમાનેકે લીયે નમુને કે તઓર પર આપ હમારી દુકાનસે માલ લે જાએં પસંદ આએ તો દુબારા કદ્રકી નિગાહુંસે દેખીયે ઓર અપને અઝીઝો અકરબા દોસ્ત એહ બાબ કો ઈસ દુકાનકા પતા દીજીયે હમારે યહાં હરકિસમ કે શરબત તિબ્બી કાયદેસે બનાએ હુવે તબીઉંકે કાર આમદ-નવબહાર ચટનીઆ મઝા એક બાર ઝાએકા ચખ કર આપ ખુદ કેહ ઉઠીગે ઓર ભેજ દીજીયે. ગુલકંદ, શહદખાલિસ, સિરકાતૂન્દ ઓર હરકિસમકે અર્ક જયસે અરકે ગુલાબ, અરકે કેવડા, અરકે એદમૂશક વગૈરા મઝહબી મજાલીસકે લાયક આંવલેકા તેલ, ઈન્દી તિબ્બી ખાસીયતમેં એકહી હએ હર કિસમ કા ઈત્ર રહો દમાગકો તાઝગી બખશને વાલા-સુરઈયેકા સામાન વગૈરા હર વકત મવજુદ રેહતા હએ ઓર વાજબી કીમત પર શહેર કે ઈલાવા દુર દુર ઓડર આને પર રવાના કીયા જાતા હએ.

એમ. ડી. મૂનશી એન્ડ બ્રધર્સ.
દીકાના તીન દરવાજા-**અમદાવાદ.**

બિસકીટ હાઉસ.

શાદ આબાદ તુમ રહો લોગો
મૂઝદએ જાં ફિઝા સુનો લોગો
વા કિયા હએ યેહ મખઝને બિસકીટ
માલ અચ્છા હએ આવો લો લોગો

હમારી દુકાન પર કૂલ ઝાતકે બિસકીટ, શીરમાલ, બાકરખાની, બાજરીકી રોટી, કેક, નગરમીઠે, નગર ખારે, ટોસ, પાપડી, બટર, ગોર ગોલ, બિસકીટ વગૈરા ઉમદા ઘીકા માલ ખાસ હમારી ઝેરેનઝર તૈયાર હોતા હએ એક વકત તશરીફ લાકર મૂલાહિઝા ફરમાએં.

હાસમભાઈ ઘાંસીભાઈ
દુકાન નં. ૨૭૩૪ પાનકોર નાકા-**અમદા.**

બિસમિલ્લાહિર્રેહમાનિર્રહીમ

હાલાતો મકાલાત હઝરત ખ્વાજા મોહમમદ સૂલેમાન તોંસવી રેહમતૂલ્લાહઅલયહ

ખાનદાન ઔર વિલાદત

શએર

યા શહનશાહેઝમાં ખ્વાજા સૂલેમાં મદદે
કિબલએદીં મદદે કઅબએ ઇમાં મદદે

હઝરત ખ્વાજા મોહમમદ સુલેમાન તોંસવી રે-તુ. અ. આપકા ખાનદાન અફ્ગાન કોમ કે કબીલએ જઅફર સે તઅલ્લૂક રખતા હુએ આપકે વાલિદ કા ઈસમે ગિરામી ઝિકરીયા બિન અબદૂલ વહાબ બિન ઉમરખાન બિન ખાન મહુમમદ થા ચુંકે આપ અફ્ગાન થે ઈસલિયે ઉસ ઇલાકે મેં રોહિલે કે નામસે પૂકારે જાતે થે. યેહ ખાનદાન મોઝે (જીલ્લે) ગડગૂજી વાકેકોહે દરગ મેં અકામત ગુઝીં હે. કોહે (પહાડ) દરગ તોંસા શરીફ સે મગરિબકી જાનિબ તીસ કોસ કે ફાસિલે પર હુએ ઉસ વકત જબકે યહાં ઈસલામી સલતનત કે સાથ ઇસલામી શાનો શવકત ભી હિનદૂસતાન સે રૂખસત હો રહીથી. જબકે મૂગલિયા સલતનતકી વસઅત કિલઅએ દેહલીકી હુકુમત તક મહદુદ હોગઈથી યાને જબકે અકબર શાહ સાનીકી અવકાત બસરી બારા લાખ રૂપયા પેનશિન પરથી જબકે પનજાબ ઓર મૂલતાન મેં સિખ લોગોંકી હૂકુમત અપના સિક્કા જમા રહીથી ઓર જબકે ઇંગલસતાન કે તાજર સોદાગરીકા લિબાસ ઉતાર કર હિનદૂસતાન કે કસીર હિસસેકે માલિક હો ચુકેથે ઠીક ઉસીવકત બીબી ઝલીખા કે શિકમ સે વોહ નુર ચમકા જીસકી શુઆએં હિન્દ સિન્ધ સે ખુરાસાન ઓર અરબ તક પોંહચો યાને સને ૧૧૮૪ હિજરી મેં હઝરત ખ્વાજા મોહમમદ સૂલેમાન રે. તુ. અ. પએદા હુવે આપકે એક ભાઈ ખ્વાજા યુસુફ નામી થે ઓર ચાર હમશીરગાંથીં આપકી બહેનું કી અવલાદ કસરતસે થી

આપ માદર ઝાદ વલીથે

ઇસકી સદાકત મેં કઇ હિકાયતેં ઓર રિવાયતેં મશહુર હુએં લેકીન બખોફે તવાત્રત સિરફ એક રિવાયત નકલકી જાતી હુએ નકલ હુએ કે એક દિન હઝરત કી વાલિદા બીબી ઝલીખા ઓર દૂસરી ઓરતું કે હમરાહ કોહે ગડગુજી કે એક ચશમેસે પાની ભર કર વાપિસ આ રહીંથીં કે રાસતે મેં એક હિનદૂસતાની ફકીર મિલા ઉસને માઈ સાહેબા કો (જો ઈસ વકત હામિલાથીં) દેખ કર ફર માયા કે ઇસ બીબીકે પેટમેં બાદશાહે દોજહાં હુએ જો અપને વકત કા સૂલેમાને ઝમાં હોગા ઓર જીસસે હઝારહા મખલુકકો ફૂએઝ પોંહુચેગા યેહ બાત કેહ કે વોહ ફકીર હમેશા કે લીયે ગાયબ હો ગયા દિગર રિવાયતસે મઝકુર હુએ કે હઝરતકી માઈ સાહેબાને આલમે ખ્વાબ મેં દેખા કે એક શો અલા નુરકા આસમાનસે મેરી ગોદ મેં ઉતરા હુએ જીસસે તમામ ઘર રોશન હો ગયા હુએ ઓર લોગ મૂજેહ મૂબારિક બાદ દેને આએ હુએં થોડે દિનોં કે બાદ ઉસ ખ્વાબ કી તઅબીર પુરી હોગઈ યાને વોહ આફતાબે મારેફત હઝરત ખ્વાજા સુલેમાન સાહેબ પએદા હોગએ.

હઝરતકી યતીમી ઓર તઅલીમ

શીર ખુવારગી કી હાલત મેં હઝરત ખ્વાજા સાહેબ સાયએ પિદરી સે મેહરૂમ હોગએ ચાર સાલકી ઉમ્ર હોને કે બાદ આપકી વાલિદા માજીદાને એક શખ્સ મૂલ્લા યુસુફજાફર કે પાસ પઢનેકો ભેજા વહાં આપ નિસફ કુરઆન યાને પંદરા સિપારે પઢ કીયું કે મૂલ્લા જાફર ફકત પંદરા સિપારે પઢ હુવેથે બાદ આપ અપને એક હમ કોમ કે યહાં જીસકો હાજી સાહેબ કેહતે થે જીસને બાતેની કાબેકા હજ કિયા હુવાથા ઉનકે વહાં હઝરત પઢને કો તશરીફ લેગએ ઉસ હાજી સાહેબકી ઓરત નિહાયત તૂન્દખુ ઓર બદ મિઝાજથી હાજી સાહેબ કે ઈલાવા વોહ ઓરત હઝરત ખ્વાજા સાહેબ સે ભી હમેશા લડતી ઓર બુરા ભલા કહા કરતી થી હઝરત ખ્વાજા સાહેબને કુરઆન શરીફ ઓર એક દો કિતાબેં ફારસીકી ભી પઢીથીં કે હાજીસાહેબ ને હઝરતસે કહા મેરી ઓરત તૂમકો પઢને નહીં દેતી ઇસલીયે જાઓ હવાલએ બખુદા તોંસા મેં જાકર મીયાં હસન અલી

કે પાસ પઢો ફિર હઝરતકો ઉનકે સાહેબે ઈકબાલ ઓર બુઝુર્ગ કામિલ હોનેકી ખુશ ખબરી દી ઓર કહા કે મેરી એક વસીયત હએ કે મેરે ફરઝન્દ કી ઇલ્મસે રિઝકસે ઓર ઇમાનસે મદદ કરના ઓર ઈસકી પરવરિશ કરના કિયું કે યેહ ઝાલિમ ઓરત મેરે બાદ અપના નિકાહ ગએરસે કરલેગી ઓર મેરે ફરઝન્દ કો ઇઝા દેકર તંગ કરેગી ચુનાનચે અયસાહી હુવા હઝરત ખ્વાજા સાહેબને અપને ઉસતાદકી વસીયત પર પુરા પુરા અમલ કીયા ઓર અપને ઓહદે ખિલાફતમેં અપને ઉસતાદ ઝાદે કી હર તરેહ ખાતિર કી બલકે જબ વોહ મરને કે કરીબ હુવે તો આપ ઉસ વકત ભી વહીં મવજુદથે.

હઝરત ખ્વાજા સાહેબકી ગદાઈ ઓર મઝદુરી.

હાજી સાહેબ કે યહાં ભી હઝરત બછડે ઓર બકરીયેં વગૈરા બાહિર ખેતું ઓર જંગલું મેં જાકર ચરાયા કરતે થે શામ યા દિન કે પહેલે હિસ્સે મેં સબક પઢા કરતેથે મીયાં હસન અલી સાહેબ ભી આપસે નિહાયત શફકકત કીયા કરતે થે ઉનકે મદ્રેસે મેં જીસ કદર તાલિબે ઈલ્મ થે વોહ સબ ગદાઇ યા મઝદુરી કરકે અપના પેટ પાલા કરતે થે જબ ખ્વાજા સાહેબ વહાં ગએ તો આપકો ભી હુકમ હુવા કે ગદાઇ કરકે અપના પેટ પાલો હઝરત ખ્વાજા સાહેબ બોહોત હયરાન થે કે મુજહે તો ગદાઈ કા ઢબ ભી નહીં આતા મંએં કયા કરૂંગા ચુંકે મજબુરી થી ઈસલીયે આપકો જાના પડા સબસે પેહેલે આપ કો એક હિન્દુ બક્કાલ કા ઘર નઝર આયા ઉસકી ઓરત ચવકે મેં બયઠી રોટીયાં પકા રહી થી હઝરત ને ફરમાયા મૂજકો રોટી દે ઉસ ઓરતને કુછ જવાબ ન દિયા આપને આગે બઢકર એક રોટી ઉઠાલી ઓર ચલતે બને ઉસકા ખાવિન્દ યેહ શિકાયત લેકર હઝરત ખ્વાજા સાહેબ કે ઉસ્તાદ કે પાસ આયા ઓર કહા યેહ કઓન હએ ઓર કહાંસે આયા હએ જીસને હમારે ચવકે કા સતિયા નાસ કરદિયા હએ ઉસતાદ ને આપકી તરફ મૂખાતિબ હોકર ફરમાયા રોહીલે યેહ કયા કીયા આપને કહા મંએં ને રોટી માંગીથી ઇસને નહીં દી મએં ઝબર દસતી લે આયા મીયાં હસન અલી સાહેબ ને કહા તુમકો ગદાઇ કરની નહીં આતી તુમ મઝદુરી કે લીયે જાયા કરો તાકે વોહ પએસે તુમ્હારી રોટી કપડે ઓર

કિતાબું કે કામ આએં ચુનાંચે દુસરે દિન દો આને રોઝ મઝદુરી પર ગએ ઓર બજાએ કામ કરને કે એક બડે પત્થર પર બએઠ ગએ દુસરે મઝદુરોં ને શિકાયત કી કે ઈસ કો મઝદુરી નહીં મિલની ચાહિએ લેકિન હાકિમને કુછ તવજ્જો હનકી ઓર દો આને દેદીયે ઉન દિનું મેં અનાજ સસતા થા હુઝરત ખ્વાજા સાહેબને દો આનેકા ગિહું કા આટા લે કર ઓર ઉસકી રોટીયાં પકવા કર આપ ભી ખાઈં ઓર બાકી ફીસબીલિલ્લાહ તકસીમ કરદીં ઉસતાદ કો જબ યેહ હાલ માલુમ હુવા તો કહા આપ મઝદુરી કો ભી ન જાયા કરો મેરે ઘરસે ખાના ખાલીયા કરો.

તવાયફું કે નાચસે તંબીહે મૂરશદ.

એક રાત તોંસે શરીફ મેં ઝમીનદારોં મેં એક શાદી કી તકરીબ પર તવાયફુંકા નાચ કરાયા હુઝરત ખ્વાજા સાહેબ ભી કે આપકી ઉમ્ર બારા યા ચૌદા સાલકી થી તમાશા દેખને કે લીયે તશરીફ લે ગએ બોહોત રાત તક તમાશા હોતા રહા જબ તમાશા ખતમ હો ગયા સબ લોગ આપને અપને ઘર ચલે ગએ હઝરત ખ્વાજા સાહેબ પર બ વજેહ કમ ઉમરી નીંદ ગાલિબ આ ગઈ આપ વહીં સોગએ ખ્વાબ મેં કયા દેખને હુએં કે એક સૂફેદ રીશ બુઝુર્ગ ને મુંહપર એક તમાંચા મારા હુએ ઓર વોહ બુઝુર્ગ ફરમાતે હુએં કે તુને કિયું ગએર શરેઅ કામ કીયા ઓર રનડી કે નાચ મેં કીયું શામિલ હુવા આપ ફોરન બેદાર હો ગએ તમાંચે કા નિશાન સુબેહ તક મવજુદ થા રિવાયત હુએ કે જબ એક અરસે કે બાદ હઝરત કિબલએ આલમ મહારવી ખ્વાજા નુરમહમ્મદ રે. તુ. અ. સે આપને બએઅત કી તો આપને ઉનકો પેહચાન કર કહા કિ઼ વાકે યેહ વોહી બુઝુર્ગ હુએં જીન્હું ને એક રનડીકા નાચ દેખને પર મુજેહ તમાંચા મારા થા.

બચપન મેં ગએર મઅમુલી બાતેં.

આપકે તાલિબે ઈલમી કે ઝમાને મેં ભી આપ કી ઝાત વાલા સિફાત સે અકસર ગએર મઅમુલી બાતેં જો ઈનસાની તાકત સે બાહેર હુએં ઝાહિર હોતી રહીં જીન લોગોં કો ખુદાને ચશમે બસીરત ઓર દિલ રોશન અતા કિયા થા વોહ ખુબ હી સમજતે થે કે

એક ઝમાના આએગા કે એક આલમ ઇસકે ફયેઝ ઔર નુરસે સેરાબ ઔર મુનવ્વર હોગા હુમ ઇખતેસાર કે તઔર પર યારાને તરીકત કે લીયે સિરફ એક દો બાતુંકા ઝિક્ર કરતે હું એ ઝિક્ર હુએ કે મોલવી નુર એહમદ સાહેબ ખલીફએ આઝમ હાફીઝ જમાલુદ્દીન સાહેબ મૂલતાની સંઘળ આ રહે થે હઝરત ખ્વાજા સાહેબ સે મૂલાકાત હો ગઇ બાવજુદે કેહ ઇસસે પેહલે કોઈ મૂલાકાત ઔર જાન પેહચાન નથી ઘોડેસે ઉતર પડે ઔર મૂઆનિકા કીયા ઔર બાવજુદ ખૂદ ઝઇફ હોનેકે ખ્વાજા સાહેબકો ઘોડે પર સવાર કરા દીયા ઔર ઝાહિરકી આંખ વાલોં કો બતલા દીયા કે વાકેઈ [વલીરા વલીમી શનાસદ] યાને વલીકો વલી પેહચાનતા હુએ હાફિઝ સાહેબ કે એક મૂરિદ જીનકા નામ મિયાં એહમદ ખોખર થા. ઉન્હોંને અપને પીરસે કહા કે હઝરત આપ ઝઇફ હું એ ઔર ઇસ જવાન કવી તન કો ઘોડે પર સવાર કરા દીયા આપ સવાર હોં હાફિઝ સાહેબ ને જીનકો નારૂવાલા સાહેબ ભી કેહતે થે મીંયાં ખોખર કી તરફ ગઝબનાક નઝર સે દેખા ઔર ફરમાયા ખામોશ રહો બે અદબ તુ ઈનકી શાન સે વાકિફ નહીં. **ગરઅસરે ચશમ મન નશીની–નાઝત બકશમ કેહ નાઝનીની** મીંયાં ગુલામ રસુલખાં માકુ અફગાન અપને ઉસતાદ મોલવી ફઝલે ઈલાહી કી ઝબાની રિવાયત કરતે હું એ કે મેરે ઉસતાદ ઔર ખ્વાજા સાહેબ હુમ જમાઅત થે પંદ નામા શેખ અત્તાર હમારે ઝેરે મૂતાલાથા મેંયેં દેખતા થા કે હઝરત સાહેબ મજઝુબોંકી તરેહ આસમાન કી તરફ ટિકટિકી લગાએ રેહતે થે અયસા મઅલુમ હોતાથા કે કોઈ ચીઝ ગૂમ હો ગઈ હુએ ઉસકી તલાશમેં હુંએ ફિર સબકી તરફ આપ મત વિજ્જા હોતે ઔર દો દો વરક પઢ જાતે હઝરત સાહેબ લાંઘ મેં ભી (જો તોંસે સે પાંચ કોસ કે ફાસલે પર બરલબે દરીયા વાકેહુએ) મોલવી વલી મહુમમદ સાહેબ સે પઢતે રહે હુંએ

ઝિક્ર હુએકે એક હિન્દુ ઔરત કી લડકીકે હાથ પાઉં શલ હો ગએથે બોહોત ઇલાજ કિયે કોઈ ફાએદા ન હુવા હઝરત કે પાસ કે અભી તાલિબે ઈલ્મ હી થે તાલિબે દૂઆ હુઈ આપને ફરમાયા ઈસ મસજીદ મેં ચંદ દિનોં તક રોઝ મરરાહ ચરાગ જલા

ઓર ઝાડુ દિયા કર ચૂનાંચે અયસા કરને કે બાદ લડકી ઉસકી બિ-લકૂલ તનદૂરસ્ત હો ગઇ.

મૂરશદ મૂરીદ કી તલાશમેં.

રિવાયત હુએ કે હઝરત મવલાના ફખરોદ્દીન રે. તુ. અ. ને એક દિન અપને મૂરીદ ઓર ખલીફા હઝરત ખ્વાજા નુર મહુમમદ મહારવી કિબલ એ આલમ સે ફરમાયા કે જુનુબ ઓર મગરિબકી જાનિબ એક કોહસતાની (પહાડી) શેહબાઝ પર ઓર પૂરઝે નિકાલ રહા હુએ કિસીન કિસી તરેહ ઉસકો અપને જાલમેં ફંસાઓ ઉસકા હાથ મેં આના દોનું જહાં કી નિઆમત કે બરાબર હુએ યેહ શેહબાઝ અપને વકત કા સૂલેમાં હોગા. હમારી ઓર તુમારી બરકતોં કા વારિસ હોગા ઇસ ફરમાન પર હઝરત કિબ લએ આલમ મહારવી રે. તુ. અ. હર સાલ અપને મૂરશદ કે હુકમ કે મૂવાફિક ઓચ ઓર કોટ મટઠન કી તરફ અપને શિકાર કી તલાશ મેં જાયા કરતે થે લેકીન સિવાએ મહમદ હુસેન મરહુમ જો કે અપને બે તકલ્લુફ મેહરમે રાઝ કે હર એક સે ઈસ ઇસરાર કો પોશીદાર ખતે થે અલ્લા હો અકબર કયા પુછના ઈન મૂરિદાને બરકત કી ઇઝ્ઝ ઝોશાન કા જીનકી તલાશ મેં ઓર જીનકે દીદાર કે લીયે ઉનકે મૂર-શિદ ઓર આકા માહીએ બેઆબ કી તરેહ તડપ રહે હોં ઇસકે મુતાબિક હઝરત અમીર મીનાઈ ને ખુબ હી ફરમાયા હુએ,

શએર.

હુસ્ન બે પરદા હુએ આશિક કા પતા મિલતા નહીં
ફએઝ બખશી પર કરીમ આયા ગદા મિલતા નહીં

બએઅત.

ચંદ મહીને લાંઘ મેં રેહ કર હઝરત કોટ મટઠન તેહસીલે ઇલ્મ કે લીયે ચલે આએ ઉનહી દિનું હઝરત ખ્વાજા નુરમહુમદ મહારવી રે. તુ. અ. ભી અપને શહેબાઝ કી તલાશ મેં જંગલ ઓર બીયા બાન તએ કરકે ઓચ મેં તશરીફ લાએ થે કોટ મટઠન સે જબ હઝરાતે ઉઝામ ઓર ખૂલ ફાએ કિરામ કિબલએ આલમ મહારવી કી ઝિયારત કે લીયે રવાના હુવે તો હઝરત ખ્વાજા સાહેબ ભી હમરાહ હોગએ જબ વહાં પોંહચે તો હઝરત કિબલએ આલમ

કા મૂરીદે સાદિક ઓર મકબુલ રોહીલા હાલતે વજદો ઝઓક મેં થા ઇતને મેં આવાઝ આઇ કે મખદુમ નવ બહાર સજજાદા નશીન હઝરત સૈયદ જલાલુદ્દીન બએઅત કે લીયે આ રહે હંએં આપ (હઝરત ખ્વાજા) હએરાન હૂવે કે કિબલએ આલમમેં કિસ કદર સહર (જાદુ) કા ઝોર હએ કે ખલક ઉમડી ચલી આ રહી હએ ગરઝ મખદુમ સાહેબકી બએઅત કે બાદ હઝરત ખ્વાજા સાહેબકો કિબલએ આલમ ને બએઅત ફરમાયા ઓર વઝીફે કી તલકીનકી રિવાયત હય કે આપને મોલવી મહમદ હુસેન સાહેબ સે ફરમાયા કે હમકો મૂબારિક બાદ હો કે વોહ શહેબાઝે અકલ જીસકે લીયે સાલદર સાલ હમકો સફર કરના પડતા થા અબ હમારે દામ મેં આ ગયા.

બએઅત કે ફવાયદ.

હમારે આજ કલ કે અંગ્રેઝી ખ્વાં પીરી મૂરીદી ઓર બએઅત કે હક સિલસિલે કો એક ફૂઝુલ બાત સમજતે હંએં અલ્લાહ તઆલા ઉનકો ઈમાન ઓર ચશમે બસીરત અતા કરે ઓર તવફીક દે કે વોહ તઅલીમે દૂનિયાકે સાથ તઅલીમે દીન ભી હાસિલ કરેં બએઅતકે ફવાયદ બે શૂમાર હંએં લે કિન હમ ચંદ એક મૂખતેસિર તઓર પર ગોશ ગૂઝાર કરતે હંએં. ફર્ઝ કરો કે દો છુરિયાં હંએં ખ્વાહ વોહ કએસી હી ઝંગ આલુદા કીયું ન હોં એક દુસરે પર રગડોગે તો સફાઇ તેઝી ઓર ચમક ઉનમેં ઝરૂર પએદા હોગી દિયા સલાઇ કો રગડોગે તો ઝૂરૂર શોઅલા નિકલેગા જો તમામ ઘરમેં નુર ફએલા એગા ઇસી તરેહ કિસી નેક આદમી સે તઅલ્લૂક પએદા કરના દિલ મેં નુરે સદા કત પએદા કરતા હએ જો તીરા દિલોં કે લીયે શમએ રાહ બનતા હએ જબ મઅમુલી બાતું મેં યેહ હાલ હએ તો સોચો જબ દો કૂતબૂલ અકતાબ દો આફતાબે મારે ફત દો રમુઝાને હકીકત–મનતુ શૂદમ તુ મન શૂદી–કે મિસદાક હો જાએં તો ઉનકે દિલોંમેં કીયું વોહ નુર પએદા નહો જીસસે આફતાબે ઝાહિરી ભી માંદ હો જાએ એક શાખ ખ્વાહ કયસી હરી હો જબ તક દરખ્તસે ઉસકા તઅલ્લૂક ન હોગા વોહ એક દિન ઝૂરૂર ખૂશક હોગી જો ભેડ (બકરી) અપને ટોલે સે અલગ હોગી

વોહ ખ્વાહ કિતની મોટી તાઝી હો લેકિન ઝુરૂર એક દિન વોહ ભેડીયેકા શિકાર હોગી.

ખ્વાજા સાહેબકી દેહલીમેં તશરીફ આવરી.

મોહ બખતે ઇલાહી ઓર શઓકે ઇલ્મ ઇસકા નામ હુએ કે જબસે ઇલ્મ કી તલાશ મેં ઘરસે નિકલે ઓર જું જું બૂઝુરગાને દીન સે મૂલાકાત હોતી ગઈ આંખેં રોશન ઓર દિલ મૂનવ્વર હોતા ગયા સોલા બરસકી ઉમ્ર ભી કોઈ ઉમ્ર હય ઈસ અનવાને શબાબ મેં યેહ ખૂદા કા પિયારા અપને પીરો મૂરશદ કે હુકમસે હઝરત મવલાના ફખરોદ્દીન દેહલવી રે. તુ. અ. કી ઝિયારત કે લીયે બરાહે જોધપુર-અજમેર-જેપુર-રેવાડી હોતે હુવે ઓર ખ્વાજએ દો જહાં અજમેરી રે. તુ. અ. કી બારગાહે આલી સે ફએઝયાબ હોતે હુવે સને ૧૧૯૯ હિજરી મેં દેહલી આ પોંહચા. આફતાબકી વોહ તમાઝત કે પરીનદું તક ને દરખતોં કી ટેહેનિયું મેં પનાહ લેલી રેગસતાનકા વોહ આલમ કે કઇ મીલ તક પાની નદારદ ન સવારી ન કોઇ દોસ્ત લેકિન યેહ મેહ બુબે સૂબહાની સુલયમાને સાની કમાલ ઝઓકો શઓક સે કિબલએ આલમ કા હુકમ બજા લારહા હુએ ઓર સફરકી સઉબતું ઓર રાસતે કી તકલી ફું કી કૂછ પરવા નહીં કરતા લે કીન હઝરત ખ્વાજા અભી રેવાડી હી પોંહચે થે કે હઝરત મવલાના ફખ્ર રે. તુ. આ. કા ઇનતેકાલ હો ગયા આપને ચિશતી તાજ મેહમુદ સાહેબ બીકાનેરી અપને મોઅત કિદે ખાસ સે યેહ વસીયત કર દીથી કે એક શખસ સુલેમાન નામ હઝરત ખ્વાજા નુર-મહુમ્મદ સાહેબ મહારવી કે ખાદિમું સે હમારી મૂલાકાત કો આ-યગા ચુંકે મૂશિયતે એઝદી મેં ઝાહેરી મૂલાકાત નહીં હુએ ઈસ લીએ ઉસકો મેરા સલામ પોંહચાના ઓર યેહ કલમ ફવલાદી મેરી તરફ સે પેશ કરના ચુનાંચે ચિશતી તાજ મેહમુદ સાહેબને ઉસી તરેહ કીયા નકલ હુએ કે આપકા ગલબએ શઓકે ઝિયારત અપના અસર દિખા ગયા યાને આપકો ઝાહેરી મૂલાકાત ભી હો ગઇ. મવ-લાના સાહેબકા એક દાંત શહીદ હો ગયા થા મવલાના સાહેબ કી વસીયત થી કે ઇસકો ભી હમારે મુંહમેં રખ કર દફન કિયા જાએ લેકિન લોગુંકા ખિયાલ ન રહા આઠ દસ દિનકે બાદ ખિયાલ આયા

ઓર કબ્ર ખોલ કર દાંત મૂબારિક ભી દફન કીયા જીસસે હઝરત ખ્વાજા શાહ સુલેમાન સાહેબને હઝરત મવલાના ફખરૂદ્દીન રે. તુ. અ. કી અચ્છી તરેહ ઝિયારત કરલી ગરજ આપ ચાલીસ વેં તક દેહલી મેં મૂકીમ રહે.

વાપેસીકી કૂછ કેફીયત.

ચાલીસયા કહેત યાને સંવત ૧૮૪૧ કા કહેત મશહુર હુએ જબકે બસબબ કહેત સાલી ઓર ગરસનગી કે શહેર દેહલી કી ખનદકેં મૂરદું સે પૂર હો રહીં થીં ઉસી ઝમાને મેં આપ વાપેસી કે ઇરાદે સે રવાના હુવે ચુંકે કેહેત બેહદદો હિસાબ થા ચારૂં તરફ ડાકા ઝનીયાં હોર હીંથીં રાસતે મેં આપકો ભી તીન ખોફનાક ડાકુ મિલે લે કિન ખૂદા કી કૂદરત સે આપ કો કિસીને કૂછ ન કહા કસબએ કાનુદ મેં જબ આપ તશરીફ લાએ તો યહાં નવાબ નહીફખાં કા એક કારદાર અલી મોહમમદખાં અફગાન નામી રેહતાથા જો ૨૦૦ સવાર ભી રખતા થા કેહને કો અમીર થા હાકિમ થા સબ કૂછ થા લે કિન દિલ દૂનિયા કી આલાયશું સે પાક ઓર તઅલ્લૂકાતે ઝાહેરી સે મૂત નફફર થા વોહ ફકીરે કામિલ ઓર પુરા એહેલે બાતિન થા બા વજુદ શાનો શઓકત ઓર અમીરાના ઠાઠ કે હઝરત ખ્વાજા સાહેબ કે પાસ (જો એક મસજીદ મેં ઉતરે હુવે થે) દઓડા આયા ઓર અસસ્લામો અલૈકુમ કહા મૂઆનિકા કીયા ઓર ઉસી તરેહ હાલ પુછા જયસે બરસુંકા વાકિફ હુએ ઉસને હઝરત કી મૂકલલિફ દઅવત કી હઝરત ફરમાતે હંએં જબ નમાઝે ઇશાકે બાદ લોગ સો ગએ ઓર મંએં મૂરાકિબે મેં ગયા તો દેખા કે એક શખ્સ બ લિબાસે દરવેશાના મેરે સામને ખડા હુએ ઉસકે ચેહરે સે નુરે ઇમાન બરસ રહા હુએ ઓર મૂજસે કેહતા હુએ કે કઝઝાકું સે અલ્લાહ તઆલા ને આપકો ખુબ બચાયા હઝરત મવલાના કી ઝાહેરી ઝિયારત ભી કરાદી યહાં યેહ હુવા વહાં વોહ હુવા ગરઝ સબ કૂછ સૂના દિયા ખ્વાજા સાહેબ હએરાન થે કે ઇલાહીયે મઆમિલા કયા હુએ આખિર ઘબરા કર પુછા કે આપ કઓન હુંએં કહાં સે આએ હુંએં ઉસને જવાબ દીયા મંએં વોહી અમીર હું જીસને આજ શામ કો આપકી દઅવત કીથી હઝરત શાહ ઇઝઝ-

તૂલ્લાહ નકશબંદી કા મૂરીદ હું આપને ફરમાયા ફકીર હોકર તુને અમીરાના ઠાઠ કિયું રખા હએ ઉસને કહા કયા કરૂં મૂરશિદકા હૂકમ યેહી હએ ગરઝ વોહ ખ્વાજા સાહેબ કો અપને ખયમે મેં લે ગયા ઓર પેહેરે દારૂં મેં સે કોઇ ભી મૂઝાહિમ ન હુવા હઝરતને વહાં દેખા કે એક આલીશાન પલંગ બિછા હુવા હએ ઓર પાસ એક મૂસલ્લા હએ ઓર પલંગ કે નીચે ઇંટેં રખી હુઇ હએં તાકે ખ્વાબ ગાલિબ ન હોજાએ ઉસને એક લડ્ડુ હઝરત કો ખાને કે લીએ દીયા કે આધા તુમ ખાલો ઓર આધા એક શખ્સ તૂમ કો રાસતે મેં મિલેગા ઉસકો દે દેના ઓર ઝાદે રાહ કે લીયે એક હૂનડી બીકાનેર મેં કીસીકે નામ પર લિખદી હઝરત ખ્વાજા યહાં સે રૂખસત હો કર થોડી દુરહી ગએથે કે એક શખ્સ મિલા ઓર કેહેને લગા મીયાં સાહેબ હમારે હિસ્સે કા લડ્ડુ કહાં હએ આપને ઉસકો લડ્ડુ દે દીયા ઓર વોહ લડ્ડુ લેકર ગાયબ હો ગયા ઇસી તરેહ એક જગેહ આપકી જમાઅત રસતા ભુલ ગઈ ઓર જહાં સે ચલીથી વાપીસ આની શુરૂ હુઈ ઇતને મેં એક શખ્સ દોનું હાથ હિલાતા હુવા આયા ઓર કેહને લગા આપને ગલત રસતા અખતિયાર કીયા હએ ઇસ તરફ કો હો જાઇએ તઅજ્જુબ યેહ હએ કે ઇસ વસીઅ જંગલ મેં કહીં ભી આદમીકા નામો નિશાન નઝર ન આતા થા.

મજલિસે સમાઅ ઓર હાલતે વજદ.

ગરઝ આપ મહાર શરીફ પોંહચે એક દિન દીવાને હાફિઝ બૂલંદ આવાઝ સે ખુશ ઇલહાની કે સાથ પઢ રહે થે કે હઝરત કિબલએ આલમ ખ્વાજા નુર મોહમ્મદ સાહેબ તશરીફ લે આએ ઓર ફરમાયા યેહ કયસા શોર હએ તો ખ્વાજા સાહેબ ને બ પાસે અદબ કૂછ જવાબ નહીં દીયા કિબલએ આલમ ને ફિર દરયાફત કીયા તો આપને કહા દીવાને હાફિઝ કો પઢ રહાથા ફરમાયા કૂછ હમ કો ભી સૂનાઓ આપને દીવાને હાફિઝ સે યેહ શએર પઢા.

કમાલે મુનઅતે મૂશશાતા શાબદ

કે રૂએ ઝશત રા ઝેબા નમાયદ.

કિબ્લએ આલમ બોહોત ખુશ હુવે ઓર ફરમાયા અબ હમ સે સૂનો ઓર યેહ શએર પઢા.

-બિગો કે પીરશૂદી ઝોકે આશકીત નમાંદ-
-શરાબ કોહનએ મા મસતીયે દિગર દારદ-

નકલ હએ કે એક દિન નવાબ શાઝીયો દીનખાં નિઝામૂલ મૂલ્ક કે યહાં જો કે હઝરત કિબ્લાકા પીરભાઈ થા મજલિસે સમા-અથી હઝરત કિબ્લએ આલમ ઓર હઝરત ખ્વાજા સાહેબ કે ઈલાવા અકસર ખુલફા ઓર મૂરીદાને બા સફા ભી હાઝિરથે કવ-વાલોં ને હઝરત જામી કી યેહ મશહુર ગઝલ શૂરૂઅકી (અયતૂર્ક શોખ ઈંહૂમા નાઝો ઇતાબ ચીસત, બાદિલ શિકસત ગાને સિતમ એ હિસાબ ચીસત, અઝ મદ્રેસા બ કઅબારવમ યા બ મએકદા, અયપીરે રેહ બિગો કે તરીકે સવાબ ચીસત, જામી યે લાફ મીઝની અઝ પાક દામની, બરખિરકએ તો ઈંહૂમા દાગે શરાબ ચીસત) અઝ મદરેસા બ કઅબા પર હઝરત ખ્વાજા સાહેબ કો અયસા વજદ તારી હુવા કે આંખુંસે ખુન કે ફઉવ્વારે જારી થે ઓર હઝરત કિબ્લએ આલમ કે દોનું હાથ પકડ કર ઉનકા તવાફ કરતે થે કિબ્લ એ આલમ ને યેહ નવબત દેખ કર કવ્વાલોંકો મનાઅ ફરમાયા ઓર કહા બસ કરો હમારા ફકીર મરા જાતા હએ.

આપકી વાલિદા કી બે કરીરી ઓર કિબ્લએ આલમ કા ઈઝતેરાબ આપકી મૂલાકાત કે લીયે.

કિસમાંકા હોંસલા હએ કે અપને છોટે સે યતીમ બચચે કો અપની નઝર સે એક દો મહીને યા બરસું કે લીયે નહીં બલકે કઈ સાલું કે લીયે જુદા કરે યેહ હોંસલા ઓર યેહ ઝબત અલ્લાહ તઆ-લાને હઝરત બીબી ઝલીખા હી કો દીયાથા કે તેહસીલે ઇલ્મ કી ખાતિર બરસું અપને જીગર કે ટુકડેકો અપની આંખું સે ઓજહલ રખા હઝરત દેહલી અજમેર જેપુર ગરઝ સબ જગેહ ફિર આએ લેકિન વાલિદા મૂકર રિમાહ કી ખિદમત મેં અભી તક હાઝિર ન હુવે થે બીબી ઝલીખાને આપકી તલાશમેં અપને દામાદ કો અત-રાફો અકનાફ મેં ભેજા વોહ મૂલતાન મેં હઝરત ખ્વાજા સાહેબ

કો (જહાં હઝરત અપને મૂરશદ કે એક કામ કે લીયે આએ હુવે) મિલા ઉસને વાલિદા કા ઇશતિયાક ઝાહિર કિયા ઓર કહા કે આપ મેરે સાથ ચલયે મંયે તમામ જંગલું ઓર મૂલકોં કી ખાક છાન ચૂકા હું હઝરતને ફરમાયા વાલિદા સાહિબા કો આદાબ ઓર સલામ કેહના મંયેં અપને મૂરશિદ સે ઇજાઝત લેકર બોહોત જલ્દ આતા હું ઝિક્ર હુએ કે હઝરત ખ્વાજા સાહેબ કી વાલિદા ઇસ લીયે ભી બે કરાર થીં કે ઉનકા બડા લડકા યુસુફ ઇનતેકાલ કર ચુકા થા ગરઝ જબ હઝરત ખ્વાજા સાહેબ વાપિસ મહાર શરીફ આએ તો બગએર ઉનકે કેહને કે ખુદ હી કિબલએ આલમ ને કશફે બાતેની સે કામ લે કર ફરમાયા કે અય રોહીલે તેરી વાલિદા તેરે ફિરાક મેં અઝબસ નિઢાલ હુએ જા ઉસકે દિલકો સૂરૂર ઓર આંખું કો ઠંન-ડક દે લેકિન ખિયાલ રહે હમારી યાદ સે ભી ગાફિલ ન હો જાના આખિર ચંદ દિનોંકી મસાફત કે બાદ ખ્વાજા સાહેબ ને અપની વાલીદા કી ખિદમત મેં કદમ બોસી હાસિલકી જબ ઉન્હેં અપને ભાઈ કી વફાત કી ખબર મઅલુમ હુઈ તો બોહોત અફસોસ કિયા ઓર દેર તકરોતે રહે એક અરસે કે કયામ કે બાદ જબ કિબલએ આલમ કે દીદારકા ઇશતિયાક ગાલિબ હુવા તો રૂખસત તલબ કી લેકિન ન વાલિદા ન ખેશો અકરૂબા ગરઝ કોઇ ભી માનતા ન થા ઇધર કિબલએ આલમ મહારવી સાહેબ કો ભી આપકા ફિરાક નાગવાર થા વોહ ભી ચાહતે થે કે હમારા મકબુલો મનઝુર ખલીફા જો ખુદાકા બર ગુઝીદા ઓર ખલકે ખુદા કો ફએઝ પોંહચાને વાલા હુએ હમારે સામને હી રહે કિબલએ આલમ ને તવજ્જોહ બાતેની સે જબ ખ્વાજા સાહેબ કો યાદ કીયા તો ઉનકી તડપ ઓર ભી ઝિયાદા હો ગઇ જબ ઉનકે ખેશો અકરૂબાને દેખા કે રાત કો યેહ કિસી વકત ભાગ ન જાએં તો કોહે દરક કે બૂર્જ કહાં કે ગિર્દ જીસમેં ખ્વાજા સાહેબ રેહને થે ખાર દાર કાંટે બિછા દિયે ઓર રાતકો તમામ દરવાઝે બંદ કર દીયે જાતે ઇન પેશ બનદીયું કે ઇલાવા બૂર્જ કે નીચે એક ખનદક ભી થી જીસ સે હર તરેહ કા ઇતમીનાન થા લેકિન જબ ઇશક ગલબે પર આતા હય તો બડે બડે ચટીલ મએદાનું ઓર વસીઅ જંગલું ખોફનાક બિયા બાનું ઓર

દિલ શિકન મુસીબતું કો તય કરકે—સમન્દર ચીરતા હય કો હસે દરિયા બહાતા હય– આપ ભી ઈસ ગલબે સેં મંજબુર હો કર બૂર્જ સે ખારદાર ફર્શ પર યેહ કેહતે હુવે (શબે તારસ્ત દિગર વાદીયે અયમન દરપેશ, દશતે સેહરા મદદે ખારે મૂગીલાં મદદે) કુદ પડે ઓર મઅમુલી ચોટ તક ભી ન લગી આપ વહાં સે રવાના હો કર ઓર ચાલીસ કોસકા ફાસલા તય કરકે તીસરે દિન મૂરશદ કિબલએ આલમકી ખિદમત મેં જા પોંહચે એક સાલકે બાદ ફિર વાલિદા સાહેબાકી ઝિયારત કો ગએ ઓર ફિર ઈસી તરેહ ઈજાઝત લેકર આતે જાતે રહે.

ખિલાફત કિસ તરેહ કબુલ કી.

જબ હઝરત કિબલએ આલમ મહારવી કે વિસાલ કે દિન નઝદીક આએ તો ઉસ વકત હઝરત ખ્વાજા સાહેબ અપની વાલિદા સાહેબા કે પાસ અપને વતન મેં થે કિબલએ આલમને બોહોત દફા યાદ ફરમાયા કે હમારે રોહિલે કી કોઈ ખબર હુએ લોગ જવાબ દેતે કે હઝરત અભી તક નહીં આએ ઈધર ઈનકે દિલમેં (હઝરત ખ્વાજા સાહેબ) કશીશ હુઇ રસતે મેં એક બૂરકા પોશ અવરત મિલી ઉસને કહા રોહિલે જલ્દ જાઓ કાફિલા તૈયાર હય વાહ દવડે લેકિન આગે કિશતી મવજુદ નથી સારા દિન ઈનતેઝાર કરના પડા આખિર જબકે બિલકુલ ના ઉમીદી હો ગઇ તો એક ખુશ શિકલ નવ જવાનને ગએબસે ઝાહિર હો કર આવાઝદીકિશતી તૈયાર હય આપ કિધર ફિર રહે હુંએં જલદી આઇયે ગરઝ હઝરત મએ અપને એક પીરભાઇ કે કિશતી પર સવાર હુવે ઉસ શખ્સને કિરાયા તક ભી નહીં લિયા હઝરત ખ્વાજા સાહેબ કિબલએ આલમ કી ખિદમત મેં જબ પહોંચે તો ઉન્હું ને ઘરબાર ઓર વાલિદા કી ખેરીયત દરયાફત ફરમાનેકે બઅદ નઝરેતવજ્જોહ આપકી તરફ મૂન અતક કી લિખા હય કે આપકે ચેહેરે કા રંગ ઉસવકત કભી ઝર્દ ઓર કભી સૂર્ખ હોતાથા ઈતને મેં મોહત મિમે લંગર ખાના મિંયાં ગુલામ રસુલને કહા ખ્વાજા સાહેબ ખાના તૈયાર હય હઝરત કિબલએ આલમ ને ફરમાયા યેહ રોટી ખા ચુકે હુંયેં લિખા હય કે ઈસ રોટીસે મૂરાદ ગિઝાએ રૂહ ઓર ગિઝાએ બાતેની થી જયસા

કે મવલાના રૂમ ફરમાતે હુંયેં (ગૈર ખુરી યક લૂક મએ અઝનાને નુર ખાક રેઝી બર સરે નાને તનુર) મોહુત મિમ સાહેબને કહા કે મીંયાં સાહેબ આઇયે આપકે લીયે કોઈ હૂજરા ખાલી કરાદું કિબલએ આલમ ને ફરમાયા સબ હૂજરે થોડે દિનું તક ખાલી હો જાઇંગે જબ વિસાલે મેહબુબ કૈ ઇશતિયાક કી આતિશ હઝરત કિબલએ આલમ કે દિલમેં શોઅલા ઝન હોને લગી તો ખ્વાજા સાહેબ કો બૂલાયા ઓર કહા હમ અપની તરફ સે નહીં ખુદા ઓર રસુલકી તરફ ઓર ઉનકે હૂકમસે ખિલાફત તૂમકો સિપૂર્દ કરતે હુંયેં ઇસ બારે ગિરાં કે કાબિલ તૂમારે સિવા કોઇ નઝર નહીં આતા આપને અર્ઝ કિયા મૂજમેં ઇસ ઝિમમે દારી કી ઈસ્ત તાઅત નહીં ઝમાને કે લોગ સખ્ત દિલ ઓર સિયાહ દિલ હુંયે ગરઝ વોહ ઇસરાર કરતે થે ઓર આપ ઈનકાર કિયે જાતે થે ઈસી હાલત મેં એક દિન ખ્વાજા સાહેબકો ઝિયારતે રસુલ સલ્લે અમ નસીબ હુઈ ઇરશાદ હુવા તૂમ ખિલાફત સે કિયું ઈનકાર કરતે હો હઝરત ખ્વાજા સાહેબને અર્ઝ કીયા મંયેં ઈસકે કાબિલ નહીં ફરમાયા હમ કેહતે હુંયેં કૂબુલ કરલો તો હઝરત ખ્વાજા સાહેબને અર્ઝ કીયા ઈસ શર્ત પર મનઝુર હુએ કે મેરે સબ મૂરીદું કો અઝાબે દોઝખસે મામુનવ મસઉન રખા જાએ આંજનાબ સ. અ. વ. સ. ને ફરમાયા ઈનશા અલ્લાહ અયસાહી હોગા મંયેં બાર ગાહે એઝદી મેં ઉનકી સિફારશ કરૂંગા ગરઝ હઝરત કિબલએ આલમસે જબ ખ્વાજા સાહેબ ને અપની કૂબુલીયતે ખિલાફત ઝાહિર કી તો આપને તબસ્સૂમ હોકર ફરમાયા મંયેં ને તૂમસે પેહલે હી કહે દિયાથા કે ખુદા ઓર રસુલકા હૂકમ હય મંયેં અપની તરફ સે ખિલાફત નહીં દેતા ગરઝ ઉસ દિન સે લોગું કો બએઅત કરના શૂરૂ કિયા ખ્વાજા સાહેબ કો પાંચ છે સાલ તક હઝરત કિબલએ આલમ સે સોહબતે ઝાહેરી રહી વફાત કે બાદ મઝારે મૂબારિક પર છે છે મહીને બ કઓલ બાઝ નવ નવ મહીને તક મોઅતે કફ રહે ઓર ફૂએઝે બાતેની કિબલએ આલમ સે હાસિલ કરતે રહે.

નવાબ બહાવલ પુર કી અકીદત મનદી.

ખ્વાજા સાહેબ ને જબ બ વજેહ ઝઈફી વ પીરી હઝરત કિ

બલએ આલમ કે ઉર્સ મેં જાના મવકુફ કર દિયા કિયું કે ઘોડે વગૈરા કી સવારી સે ભી મઅઝુર થે તો નવાબ મોહમ્મદ બહાવલ ખાન અબબાસી ને અર્ઝ કી કિબલા અગર ઇરશાદ હો તો પાલકી તૈયાર કરાઇ જાએ કહાર ઉઠા કર લે જાયા કરીંગે કોઇ તકલીફ મેહસુસ ન હોગી આપ ને ફરમાયા નવાબ સાહેબ આપકી બડી મેહેરબાની હય લેકિન મંએં મરહૂમ આઝારી કે ઝરીએ અપને હમજીનસું કે ઉપર ચઢ કર અપને પીરકે ઉર્સ મેં જાના નહીં ચાહતા આપ એક દફઆ સૂલતાનપુર મેં મૂકીમ થે કે નવાબ બહાવલ પુરભી કદમં બોસી કો હાઝિર હુવે હઝરત ખ્વાજા સાહેબ કિસી વજેહ સે નારાઝથે નવાબ સાહેબ ચાદર ગલે મેં ડાલ કર સરો પાબિરેહના ખડે થે આપને તવજ્જોહ ભી નકી નવાબ સાહેબ ને અર્ઝ કિયા મંયેં હૂઝુર કા મૂરીદ હું ફરમાયા કિસ સિલસિલે મેં હો ઓર કિસને તૂમ કો મૂરીદોં મેં દાખિલ કીયા હએ નવાબ સાહેબ ને કહા સિલ સિલએ ચિશ તિયા મેં હઝરત કાઝી આકિલ મોહમમદ સાહેબકી બએઅત મેં હું આપને ફરમાયા કે કિશતી મેં હઝારૂં મન અસબાબ હોતા હએ અગર એક મેખ ભી નિકલ જાએ તો કિશતી ગર્ક હોજાતી હએ યેહી હાલ પીરી મૂરીદી કા હએ પીર સવો બાર મૂરીદ કો મૂરતદ કહે તો ઉસકા ઇતના અસર નહીં હોતા લેકિન અગર મૂરીદ એક દફા ભી દિલમેં મયેલ લાએ તો વોહ મૂરીદ મૂરતદ હો જાતા હએ ઓર ઉસકી કિશતીએ ઇમાન ગર્ક હો જાતી હયે તુને સાહેબ ઝાદા સાહેબ મહારવી કો લિખા કે મંએં મૂરીદ નહીં હું તૂમારે વાલિદ ને હમારે પીર ઝાદે સાહેબ ઝાદએ નુરમોહમમદ કો શહીદ કીયા ઓર સાહેબ ઝાદે કે લવાહકું ઓર વહાંકેહિ નદુઉંસે બારા સો રૂપએ જુરમાના વસુલ કીયા મેંને આદમિયું કો તેરે મૂલાઝિમ તંગ કર રહે હંયેં ઉલમા ફૂકરા કા તુ મૂનકર હય ઓર ફિર પુછતા હયે કે ખફગી કા બાઈસ કયા હયે નવાબ સાહેબ ને અપને ખઝાન ચી કો પેહેલે દોહઝાર રૂપયે ઓર એક ઘોડે કે ઝરરીન ઝીન લાને ઓર હઝરત કી ખિદમત મેં પેશ કરનેકા હૂકમ દીયા ઓર સાથ હી ખ્વાજા નુરએહમદ સે દસતા બસતા ઈલતે માસ કી કે ખુદાકે લીયે મેરા કૂસુર મૂઆફ કરાઓ હઝરત સાહેબને અપને મૂરશદ

આદે કી સિફારશ સેં નવાબ સાહેબ કા કુસુર મૂઆફ કિયા ઓર ફાતેહઅે ખયેર પઢા ઓર કહા કે મેહેરબાની કરકે ઇસ બલા કો યાને ઝીન કો બાહિર ફેંક દો હમ ખુદા કી ઇબાદત કરીંગે યાઇસ પર પેહરા ચઓકી દેંગે.

આલમે જીનનાત ઓર ખ્વાજા સાહેબ.

હઝરત ખ્વાજા શાહ મોહમમદ મૂલેમાન રે. તુ. અ. કો અલ્લાહ તઆલાને વોહ દરજા ઓર મરતબા ઇનાયત કીયા થા કે મલાયક રશક ખાતે થે ઓર તમામ જીનનો ઇન્સ સિલસિલએ ગુલામી મેં દાખિલ હોનેકો મૂજબે નજાત સમજતે થે રિવાયત હયે કે એક શખ્સ અપની ઓરત કો ખ્વાજા સાહેબકી ખિદમત મેં લાયા ઓર અર્ઝ કીકે ઇસપર જીન કા સાયા હયે ઉસસે ખ્વાજા અલયહિર રેહમત ને ફરમાયા અય જીન ઇસિ ઓરત કો છોડદે જીનને અર્ઝ કી મેરા બેટા બીમાર હય ઉસકે લીયે તઅવીઝ ઇનાયત હો આપને ફરમાયા તેરા બેટા બીમાર હય તો ઇસ ઓરત કો તંગ કરને સે કયા મતલબ ઉસ જીન ને અર્ઝ કિયા કે મૂજકો લોગ આપકી ખિદમત મેં હાઝિર ન હોને દે તેથે ઇસલિયે ઇસ ઓરત કે લિબાસ મેં હાઝિર હુવા હું ગરઝ હઝરત ને ઉસકો એક તઅવીઝ લિખદીયા ઓર વોહ ઓરત ફિલફ્ઓર તંનદુરૂસ્ત હોગઇ મીંયાં એહમદ કવવાલ ડેરા ઇસમાઇલ ખાંકે નવાબ શેર મહમમદખાં કા એક ખત લેકર આયા જબ હઝરત કે બંગલે મૂબારક પર પોંહચા તો કયા સૂનતા હય કે એક શખ્સ નિહાયત ખુશ ઇલહાની સે બંગલે કે અનદર—જાં બજાનાં દાદમો જાનાને ખુદરા યાફતમ—વાલી ગઝલ ગારહા હય વોહ કેહતા હય કેહ અયસી ખુશ આવાઝ મંયેં ને કભી ન સૂની થી ઝઓક ઓર સુરૂર મેં બંગલે કે અનદર દાખિલ હો ગયા તો વહાં સિવાએ હઝરત ખ્વાજા સાહેબ કે દુસરા કોઇ ન થા ઓર વોહ ભી એક અજીબ મસતીકી હાલત મેં થે સર ઉઠાકર મેરી તરફ દેખા ઓર ફરમાયા અહમદ તૂમ વકત ઓર બે વકત ભી નહીં દેખતે અહમદ કાંપ ઉઠા ઓર ઇલતે માસ કી કેહ નવાબ શેર મહમમદખાં ને અરઝી ભેજી હય તો હઝરત ને ફરમાયા માર ઉસકી ગરદન ઇસ વકત કોઇ દિલ ખુશ કરને વાલી બાત કર વોહ

વાપિસ આને લગા તો હઝરતને ફરમાયા ભાઈ કોઇ ગાના ભી તૂમને સૂના ઉસને કહા ગરીબ નવાઝ સૂના ઔર અયસા સૂના કેહ આજ તક ન સૂના થા ફરમાયા કઓન થા આપને ફરમાયા એક જીન કઇ દિનોં સે કહે રહાથા કે કભી મેરી ચઓકી ભી સૂનિયે તો વોહ આજ સૂની નિહાયત લઝઝત આઈ જબ મીંયાં એહમદ દરવાઝે સે બાહિર કો નિકલે તો હઝરત ને ફરમાયા શાબાશ મીંયાં કાલુ અબ શુરૂ હોજાઓ ફિર વોહી ગાને કી આવાઝ આને લગી.

હઝરત કી કશફો કરામાત.

આપ કો ઈઝહારે કરામત સે સખ્ત નફરત થી લેકિન આપ ચુંકે માદર ઝાદ વલીથે ઔર ગઓસે ઝમાં વ સાહેબે ઈરફાન થે ઈસલીયે આપકી હરબાત કરામત ઔર હર સૂખન અયજાઝ સે કમ નથા ખ્વાજા ખિઝર અલયહિસ્સલામ ઔર દીગર ઓલીયા અલ્લાહ ઝાહિરો બાતિન હર એક સે આપકી મૂલાકાત થી આપ સે હઝારહા કરામતેં ઝાહિર હુઇ હંયેં આપકે હાલાત ઔર મકાલાત કે લીયે એક દફ્તર દરકાર હય ઈસલીયે હમ નિહાયત ઇખતેસાર સે કામ લેતે હંયેં એક શખ્સ હઝરત કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા ઔર કહા કે મૂજકો હર સાલ સાંપ કાટતા હય દૂઆ કીજીયે કેહ ઇસ બલા સે અલ્લાહ તઆલા. મૂજકો અમાન દે આપને ફરમાયા તૂમારે મૂલક મેં (ફતેહ આબાદ) ઔર (સરસે કી તરફ) એક બુઝુર્ગ ગોગા નામ કઓમ ચવહાન સે હુએ તમામ સાંપ ઉસકે તાબે હંયેં ઔર ઉસકે ઉર્સ પર જમા હોતે હંયેં ઉસકે ઉર્સકે દિન મેરી તરફ સે ઉસકી કબ્ર પર પએગામ દો કે ફલાન શખ્સ (શાહ સૂલેમાન રે. તુ. અ.) કેહતે હંયેં કે તુ ચવહાન તો મંયેં પઠાન હું અગર ફિર ઉસે સાંપ કાંટે ગા તો તેરે સાથ વોહ કરૂંગા જો પઠાનું ને ચવહાનું કે સાથ કીયા થા યાને દેહલી કી બાદશાહી છીનલી થી ચુનાંચે ઉસ શખ્સ ને અયસા હી કીયા ઔર વોહ સાંપ કી આફત સે મેહ ફુઝ રહા.

હસનખાં સરદાર જઅફર કોહે દરગ લોગું પર બડા ઝુલ્મ કરતા થા આપને ફરમાયા કે ખુદાએ તઆલા કે કહેરો જંલાલ સે ડરો ઉસને અઝરાહે ગુસતાખી બોહોત સે બે અદબી કે કલમે કહે

દુસરે દિન ઉસકે પેટમેં શિદ્દતકા દર્દ હુવા લોગુંને આકે સિફારશ કી ઓર કહા કે વોહ કુત્તે કી તરેહ ભુંકતા હય ઓર બિલકૂલ કુત્તા મઅલુમ હોતા હય ઉસ પર રહેમ ફરમાઈયે આપને કૂછ તવજ્જોહ ન કી ઓર વોહ ઉસી હાલત મેં મર ગયા નવાબ સાદિક મોહમમદખાં વાલીયે બહાવલ પુર ને બા વજુદ હઝરત કે મનાઅ કરનેકે સરદાર અસદુલ્લાહ ખાન વાલીયે સંઘડ કી દૂખતર સે અપના નિકાહ કરલીયા હઝરત ને ફરમાયા કે ઈસકા નતીજા યેહ હોગા કે બોહોત જલ્દ તુમારી જાન યા સલતનત જાતી રહેગી ચુનાંચે એક સાલ કે અનદર હી અનદરે નવાબ સાહેબ કા ઈનતેકાલ હોગયા

દરીયાએ સિંધ સે બગએર કિશતી ઉબુર કરનેકા વાકે આ નિહાયત મશહુર હય હઝરત એક મરતબા કિબલ એ આલમ મહારવી કે ઉર્સ સે વાપિસ હોકર ઓર સંઘડ જા રહેથે રસતે મેં દરીયા નિહાયત તુગયાની પર થા દીવાન સાવન મલ સુબએ મૂલતાન કે કાર પરદાઝ પ્રભુ દયાલ ને સબ કિશતિયાં ઝપત કરલી થીં આપને ફરમાયા હમ ફકીરૂં કો ન સતાવો એક કિશતી હમારે લીયે ભેજ દીજીયે ઉસને હઝરત કે ફરમાન પર કુછ ધિયાન ન કીયા ગરઝ બર લબે દરીયા હઝરત ઠહેર ગએ ગરમી કી મોસમ જલતી હુઈ રેત દરખતું કા નામો નશાન ન દારદ ઈસ હાલત મેં ભી હઝરત નમાઝ ઓર તિલાવતે કુરઆને શરીફ સે ગાફિલ ન થે આપને અલ્લાહ કા નામ લેકર અપને એક મૂરીદ સે કહા કે ખાવિનદે બે હુરો બરને જબ ફિરઔન જયસે કાફિર કો દરીયાએ નીલ મેં રાસતા દે દીયા થા તો કયા હમ જો ખુદા કે કમતરીન બનદે ઓર ઉસકે નબી કે ગુલામું કે ગુલામ હુંયેં રાસતા ન પા સકીંગે ગરઝ સબ જમાઅત જીસમેં ચંદ હિનદુ ભી થે આસાની કે સાથ દરીયા સે પાર હો ગએ દિવાન સાવન મલ કો જબ ઈસ વાકએકી ખબર હુઈ તો ઉસને નદામત ઝાહિરકી ઓર પ્રભુ દયાલ કાર પરદાઝ કો નોકરી સે મઅઝુલ કરકે કએદ ખાનેમેં ડાલ દીયા.

આવાઝે ગએબ બરાએ દીદારે હઝરત.

એક દફા તારીખ ૧૨ રબી ઉલ અવવલકો દામાન કે હઝાર હા લોગ કયા મર્દ કયા ઓરતેં ખુદ બ ખુદ તોંસા શરીફ મેં જમા

હોગ એ ઓર હઝરત ખ્વાજા સાહેબ કે મકાને મુકદ્દસ કે ગિર્દ ફિરને લગે જબ ઉનસે દરી યાફ્ત કિયા ગયા કે તૂમારે આને ઓર જમા હોનેકા કયા સબબ હય ઉનલોગું ને બયાન કીયા કે હમને અપને વતનમેં (હર ખુરદો કલાંને) યેહ આવાઝ ગયબી સૂના હય કે તારીખ ૧૨ રબીઉલ અવવલ કો જો શખ્સ હઝરત ખ્વાજા મોહમમદ સૂલેમાન કી ઝિયારત કરેગા વોહ ઝુરૂર બહેશતી હોગા ઇસ વાસતે હમ લોગ હુઝુર પુરનુર કી ઝિયારત કી તમનના મેં અપના ઘરબાર છોડ કર ઓર ચાલીસ ચાલીસ પચાસ પચાસ કોસ કી રાહ તએ કરકે આયે હુંયેં તાકે અલ્લાહ તઆલા બ તૂફયલે હઝરત ખ્વાજા સાહેબ હમકો બખશ દેવે જબ લોગું કા અમબોહ બે શૂમાર હો ગયા આપ ઉસ વકત હુજરે મેં મશગુલી મેંથે જબ શોરો શગબ હુવા તો આપને મોહમમદ અકરમ નામી ખાદિમ સે દરીયાફ્ત ફરમાયા કેહ યેહ લોગ કહાં સે આયે હુંયેં ઉસને અર્ઝ કી કે કિબલા ભૂલા તેતો ખુદ હુંયેં ઓર પૂછતે હુંયેં કે કહાં સે આએ અબ મેહેરબાની ફરમા કર ઝરા હુજરે સે બાહિર તશરીફ લાઇયે તાકે લોગ ઝિયારત સે મૂશરરફ હોવેં કીયું કે ઈનકો આવાઝ ગએબસે સૂનાઇ દીયા હય કે જો કોઇ બારા તારીખ કો આપ કી ઝિયારત કરેગા વોહ ઝુરૂર બહેશતી હોગા તબ હઝરત ખ્વાજા સાહેબ અપને બંગલે પર આ કર બએઠે ઓર લોગ આકર ઝિયારત કરને લગે ઓર મૂરીદ હોને શૂરૂ હુવે અલ ગરઝ જબ બીરૂન જાત કે (બાહિરકે) લોગ ઝિયારત સે મૂશરરિફ હુવે તો ફિર ખાસ તોંસા શરીફ ઓર સંઘડ કે ઈલાકે કે તમામ લોગ કયા મર્દ કયા ઓરતેં સબ જમા હુવે ઓર ઉન્હુંને ભી ઝિયારત હાસિલકી રિવાયત હય કે મીંયાં હાજી ખાન સાહેબ કાતિબ જો હઝરત સાહેબ કે પૂરાને ગુલામ ઓર સાલેહાને વકત સેથે યેહ અમ્બોહ કસીર દેખા તો રોકર કહા ઇસસે મુજે ખ્વાજા સાહેબકી દાએમી! જુદાઈ કી બુ આતી હય જયસા કે સુરએ (નસર) આં હઝરત સ. અ. વ. સ. પર નાઝિલ હુઈ (યદ ખુલુના ફીદી નિલ્લાહે અફવાજન) તો ઉસકે થોડે અરસે કે બાદ હઝરત ખતમૂલ મૂરસલીન કા ઇનતે કાલ હુવા– મુજે યેહ લોગુંકા જમા હોના ઉસ વાકએકે મૂતાબિક દિખાઇ દેતા

હય ઉસકે બાદ હાજી જીને દુઆ માંગી કે યા ઇલાહી તુ મૂજે પેહેલે ઉઠા લીજીયે ચુંકે ઈનકી દુઆ સિદક દિલ સે થી ઇસ વાસતે હાજી સાહેબ કા ઈનતે કાલ હઝરત ખ્વાજા સાહેબ સે પેશતર હુવા.

હઝરત ખ્વાજા સાસેબ કા ઇનતે કાલ પુર મલ્લાલ.

આખિર વોહ દિન ભી આ ગયા કેહ ઇસ આફતાબે મઅરેફત વ સદા કત કો દુનિયાદારોં કી નઝરૂં સે પોશીદા હોના પડા દુનિયા મૂકામે ફાની હય બકા સિરફ અલ્લાહ તઆલા કે લીયે હય ખુદા કે મકબુલ ઓર પાક બનદોં કો કભી મઓત નહીં આતી અલબતતા ખુદા વિનદે કરીમ અપના ઉસુલ ઓર કાનુન પુરા કરને કે લીયે એક મૂકામ સે ઉઠા કર દુસરે મુકામ મેં લે જાતા હય ઓર ઈસીકા નામ ઇનતે કાલ યા મઓત રખા ગયા હય અઈયામે વફાતસે પહેલે યેહ દો શએર મુંદર જએ ઝીલ.

આહન કે બ પારસ આશના શુદ,
ફિલ હાલ બ સુરતે તિલા શુદ;
અગર બેની સરાસર બાદ ગીરદ,
ચરાગે મુક બિલાં હરગિઝ નમી રદ.

અકસર પઢા કરતે થે તારીખ સાત (૭) માહે સફર સને બારાસો સડસટ (૧૨૬૭) હિજરી કો સાત દિન કી અલ્લાલત (બીમારી) ઓર નમાઝે ઈશાકે પઢને કે બાદ આપ પર હાલતે નઝાઅ તારી હુઈ બાદ મેં નમાઝે તહજજુદ ઈશારૂં સે પઢી ઓર અપને નબીરએ (પોતે) હઝરત ખ્વાજા અલાબખશ સાહેબકી તરફ દેખ કર ફરમાયા તુમ કઓન હો વોહ તો ખામોશ હો રહે લેકિન મીંયાં સાલેહ મહમમદ તોંસવી ને કહા કિબલા સાહેબ ઝાદા અલાબખશ સાહેબ હયેં ઈતને મેં જનાબ સાહેબ ઝાદા સાહેબને ભી જીનકી ઉમ્ર ઉસ વકત (૨૬) યા (૨૭) સાલ કી થી અર્ઝ કીયા મયેં ફકીરૂં કી જુતી ગાંઠને કી ખ્વાહિશ રખતા હું હઝરત કો યેહ આજેઝી નિહાયત પસંદ આઇ સાહેબ ઝાદે કો ખુબ ગેહરી નઝર સે દેખા ઓર બૂલન્દ આવાઝ સે ફરમાયા (વન ફખતો ફીહે મન રૂહી) બસ યેહ આખેરી અલફાઝ થે જો હઝરત કી ઝબાન સે નિકલે કુછ રાત બાકી થી કેહ ઇસ આલમે ફાની સે આપને કુચ ફરમાયા સૂબોહ કો જબ

ખબર આમ હુઈ તો એક કો હરામ મચ્ગયા કોઇ આંખ અયસી નથી જો તર નહીંથી ઓર કોઇ દિલ અયસા ન થા જો ઝાર ન થા ઓર ફિર શામાલી સહેરા મેં નમાઝે જનાઝા અદા કી ગઇ ઈસ કદર લોગું કા અઝદહામ થા કેહ ઇતના કભી ન હુવા થા બાદ જુમે કી રાતકો શામકે બાદ બંગલે શરીફ મેં હઝરતકો દફ્ન કીયા ગયા શાયદ હુઝુર કી વસીયત વહીં કી હોગી ફિર નવાબ બહાવલ પુરને સતતર હઝાર (૭૦૦૦૦) રૂપએકી લાગત સે એક આલીશાન રોઝા તઅમીર કરાયા હઝરત ખ્વાજા અલાબખશ સાહેબ કે ઝમાન એ ખિલાફત મેં રોઝે કે અનદર બોહોત સી ઈમારતું કી ઈજાદી હુઈ આપકે જાનશીન (સજ્જાદા) હઝરત ખ્વાજએ ખ્વાજગાં મખદુમ મવલાના ખ્વાજા અલાબખશ સાહેબ હુવે હઝરત ખ્વાજા કે મૂરીદું કી તએદાદ અહાતએ તેહરીર સે બાહિર હય મશહુર ઓર મકબુલ ખુલફા કી તએદાદ સતર (૭૦) કે કરીબ હુએ જીનમેં અપને મૂલકકે ઈલાવા કનધાર–ખુરાસાન–દેહલી–ઝજજર–મદીના–લાહોર–કશમીર–ઓર સુરત બંદર તક કે લોગ મવજુદ હુંયે ઓર જીનસે મઅલુમ હોતા હય કે હઝરત કા ઈલમો ફઝલ ઓર ઝોહોદો ઇતતેકા કહાં તક મશહુર ઓર બા અસર થા (કાલુ ઈનને લિલ્લાહે વ ઈનના ઈલયહે રાજેઉન).

તમામ શૂદ.

૬. ગઝલ ફરીદી.

રહે ગમ બાઝારે ખ્વાજા સુલેમાં
ચલે આએ ઝવ્વારે ખ્વાજા સુલેમાં,
અલા બખશો મુસાતો જાનો જીગર હયેં
યેહ હામિદ હયેં દિલદારે ખ્વાજા સુલેમાં.
ઈલાહી બહક્કે મોઈનો મોહમમદ,
ફલે ફુલે ગૂલઝારે ખ્વાજા સુલેમાં,
ઝમાને મેં શોહરત હય દાદો દહશકી
કૂછ અયસા હય દરબારે ખ્વાજા સુલેમાં
વો અચ્છું સે અચ્છે હયેં અલ્લાહો અકબર,
હુવે હયેં જો બીમારે ખ્વાજા સુલેમાં:
શરફ ફરએ મઅબુદ કા કીયું ન પાએં,
ગૂલામાને સરકારે ખ્વાજા સુલેમાં.
ફરીદી કો ફૂતખૂલ મદીના કા સદકા
નઝર આએ દીદારે ખ્વાજા સુલેમાં

બિસમિલ્લા હિર્રેહમાં નિર રહીમ

શજરએ ખાનદાને ચિશતિયા નિઝામિયા યઉ યાત્રિયા ફખરીયા ગૂલેમાનીયા.

મનઝુમ.

અય માલિકે કંઓના મકાં મદદ, અય સાહેબે અરશે બરીં મદદ;
અય ખાલિકે જાને જહાં મદદ, અય રાહતે કલબે હઝીં મદદ. ૧
તુ મોહમમદે અરબી ખતમે રૂસલ તેરી ઝાતે મૂકદદસ બાઈસે કુલ,
તુ બરાએ ઉમમ હાદીયે સબૂલ અય સૈયદો સરવરે દીં મદદ. ૨
તુમ રૂકન હકીકત કે હો અલી તુમ વાકિફે સિરરે ખફી વ જલી,
ખાસાને નબી સુલતાને વલી અય અકમલે દીને મતીં મદદ. ૩
તુમસે યેહ તલબ હયે હઝરતે મન મુજકોહો અતા નેકોં કા ચલન,
હય આપકા નામે પાક હસન અય બસરીયે નેક આઈં મદદ. ૪
અય અબદુલ વાહિદ પીર મેરે યેહી અર્ઝ ગૂલામ કી હય તુમસે,
ઈસ દિલમેં હોં જલવે વેહદત કે અય મુરશદે આતમકીં મદદ. ૫
યેહ હાત હે ઓર દામાને ફૂઝયલ ઉનકા મેરે સરપે હય સાયએ ઝેલ,
ઈસ અપને બૂઝુર્ગ વલી કે તૂ ફુયલ અય ખાલિકે તબ્તે બરીં મદદ. ૬

મોહતાજ હું મંયેં તૂમ એહેલે કરમ મૂજકો નહો ખ્વાહિશે દામો દિરમ,
અય ખ્વાજ એ ઇબરાહીમ અદહમ સૂલતાન સરીરે નશીં મદદે. ૭
અય મેરે પનાહે અમનો અમાં મૂજસે રહે દુર આફાતે જહાં,
ઇબલીસ ભી રાહ ન પ્રાએ યહાં અય શાહ સદી દૂદદીં મદદે. ૮
જો મખઝને ઇરફાં તૂમ કો મિલ્રા હાથ આએ તો લું વોહ દિલમેં છૂપા,
મિલ જાએ મૂજે અબ ઉસકા પતા અય ખ્વાજા અમી નુદદીં મદદે. ૯
તા ઝિનદા રહૂં મંયેં શાદ રહું કયદે ગમસે આઝાદ રહું,
દૂરવેશુંકા મિન કાદ રહું યા શેહ મમશાદ મિહીં મદદે. ૧૦
તૂમ આરિફે બિલ્લાહ કામિલ હો દો ઇલ્મે હકીકત કૂછ મૂજકો,
અય ખ્વાજએ બુ ઇસ હાક અબ તો બેહેરે હક બાતલકીં મદદે. ૧૧
યેહ જીસ્મ લતાફત સે હો નિહાં ઉલવી અસરાત હોં મૂજમેં અયાં,
બુ એહમદ શાહે અબદાલાં અય હઝરતે રૂકને રૂકીં મદદે. ૧૨
તુમસે હય યેહ મેરી ઇસ્ત દૂઆ હોજાએ દફાહર એક બલા,
અય ખ્વાજા મોહમમદ બેહેરે ખૂદા સુરીગે કરમ આગીં મદદે. ૧૩
પૂરખાશ રખે જો મૂજસે બશર તેરી તેગે દૂઆ હો ઓર ઉસકા સર,
પાતા રહું હર દૂશમન પે ઝફર બુ યુસુફે નાસિરે દીં મદદે. ૧૪
આલમ મેં હય ફયઝે આમ તેરા વલીયું મેં હય દાખિલ નામ તેરા,
હું મંયેં ભી એક ગૂલામ તેરા મવદુદે કૂતબૂદ્દીં મદદે ૧૫
જબ મેહેરે ક્યામત હો રોશન દામાન હો આપકા સાયા ફગન,
હાજીયે શરીફ રહું બ અમન અય કિબલએ એહેલે યકીં મદદે. ૧૬
લીજેગા ખબર દમે જાંશિકની ઇબલીસ હય દરપએ રાહઝની,
અપ ખ્વાજએ ઉસમાન હારૂની સરખીલે હકીકતે બીં મદદે. ૧૭
તુમ અખતરે બૂર્જે કરામત હો તૂમ માહે સિપેહરે વિલ્રાયત હો,
તુમ નૈયરે ચરખે ઇમામત હો યા ખ્વાજા મોઇનુદદીં મદદે. ૧૮
અય બાદશાહે દૂરવેશ શયમ અય કૂતબે ઝમાં કૂતબે આલમ,
મુજકો ભી હય તૂમસે ઉમીદે કરમ યા ખ્વાજએ કૂતબૂદદીં મદદે. ૧૯
જબ નઝઆકા વકત આએ મૂજ પર કૂછ તલખિયે મર્ગકા હો ન અસર,
મઅરૂફ બ આલમ ગનજેશકર યા શેખ ફરી દૂદદીં મદદે. ૨૦
અય અફસરે ફરકે મલુકે જહાં અય સાહેબે તખતે નશીં ઇરફાં,
મેહબુબે ખૂદાએ કવોનોમકાં સૂલતાન નિઝામૂદદીં મદદે. ૨૧
ફરમાએ તવ જજો તુજો ઝરા રોશન હોજાએ યેહ કલ્બ મેરા,
હય નામ ચરાગે દેહલી તેરા મખદુમ નસીરૂદદીં મદદે. ૨૨
અય સુરીએ સાફી રોશન દિલ તૂમકો હે ફના ફિલ્રા હાસિલ,
હયેં આપ વિલાયત મેં કામિલ મવલાના કમાલુદદીં મદદે. ૨૩

મદફન મેં મેરા ઘબરાવું ન જી ઉસવકત હો માનએ તારીકા,
તનવીર ચરાગે ઇમાંકી યા ખ્વાજા સિરાજૂદદીં મદદે. ૨૪
અય આલિમે દીં સુફી મશરબ ખાદિમ હું વકતે સુલુકહે અબ,
ખુલજાએ યેહ ઇલમે બાતિન સબ યા ખ્વાજએ ઇલ્મૂદદીં મદદે. ૨૫
મહેમુદ સા મુરશદ જીસકા હો મોહતાજ મૂરીદ વોહ કિસકા હો,
હલકી જો જો મકસદ ઉસકા હો બહેરે અલ્લા હો મતીં મદદે. ૨૬
અય શાને જમાલીયો અહેલે સફા મકબુલે ખૂદાએ હરદો સરા,
હો મૂજકો નસીબ નબીકા લિકા મવલાના જમાલુદદીં મદદે. ૨૭
દો પાર લગા હું મંયેં ઝિશતી ઉફતાદએ બેહેરે બલા કિશતી,
તુમ હસન મહમમદ હો ચિશતી અય ખિઝરે તરીકે મૂબીં મદદે. ૨૮
તુમ શયેખ શયુખે એહેલે ખબર ચશમે હકબીં કો હે તુમસે બસર,
અય શયેખ મોહમમદ નેક સ્યર અય આરિફે ગોશા ગઝીં મદદે. ૨૯
જબ મૂજસે નકી રેન આકે કહેં રબ કઓન હે તેરા બતાતુ હમેં,
જો હક હોવો મેરી ઝબાંસે સૂને યહીયાએ મોહિયોદદીં મદદે. ૩૦
અય મઝહરે સિરરે નુરે ઇલાહ હો જાએ કરમકી મૂજપે નિગાહ,
યા હઝરતે શાહ કલી મૂલ્લાહ દિલદારે રસુલે અમીં મદદે. ૩૧
ખૂરશીદે સિપેહરે સિદદીકી મકબુલે જનાબે રબબાની,
યા ખ્વાજએ અવરંગ આબાદી સાનીયે નિઝા મૂદદીં મદદે. ૩૨
મવલાએ ગરીબાં જાને જહાં સરતાજે આલમ આલમીયાં,
મેહબુબે નબીએ ઇનસોજાં મવલાના ફખરોદદીં મદદે. ૩૩
મુઝતર હય તૂમારા શયદાઇ દિખલાઇયે શાને મસીહાઈ,
યા નુર મોહમમદ મવલાઇ સૂલતાનુલ તાજે નગીં મદદે. ૩૪
મૂદદતસે હયેં દિલમેં યેહી અરમાં ખાદિમ પે હો વા ઇસરારે નિહાં,
યા શાહે સૂલેમાં ફતએઝમાં હમ શિકલે મોહીયુદદીં મદદે. ૩૫
ઉમમીદ મેં દીદે મુકદદસકી હય દિલકો નિહાયત મૂઝતરબી,
યા હઝરત અલ્લા બખશ વલી મૂશકિલમેં હય યેહ મિસકીં મદદે. ૩૬
હું ગરકે ગુનાહ મંયેં સરતાપા બખશિશ કે લીયે મેરી શાહા,
મખદુમ મેરે હાફિઝ મુસા દો જલ્દ મૂજે તસકીં મદદે. ૩૭
પાબનદે શરીઅતે ફખરે બશર શહેબાઝે સૂલેમાં નેક સયર,
યા મૂરશદ ના હામિદ સરવર ઝબેહેરે મોઇનુદદીં મદદે. ૩૮
પીરાને ઉઝામકા અબ સદકા યા રબબે દો આલમ સૂન લેના,
મકબુલ ફરીદી કાહો દૂઆ અય સાહેબે અરશે બરીં મદદે. ૩૯

તમામ શુદ.

૭૮૬

તર્જ (મઝા દેતે હૈં એ ક્યા યાર તેરે બાલ ઘુંઘરવાલે)

સરવે બાગે સૂલેમાં ખ્વાજા અલ્લા બખશ હૈં સંઘડવાલે;
મેહરે શરએ રસુલે અકરમ નુરે ચશમે ગઓસે મૂકરમ.
માહે અવજે ખ્વાજએ આઝમ શાહે તોંસા કે શેહબાલે—સર્વે.
સૂનકર આપકા વસ્ફે હમીદા આશિક હુવા હું મએં ના દીદા
બલકે ખલ્ક હુઈ ગિર વીદા તવકે વિલા ગલે મેં ડાલે—સર્વે.
તુમ હો ખિઝરે રહે તસલીમ રૂહે નિઝામો ફ્ખ્રો કલીમ;
હકને બખશી શાને અઝીમ ચઢીયા મદની કે મતવાલે—સર્વે.
પીકર જામે શરાબે નુર તેરે મસ્ત હૈં ચકના ચુર;
કો સું પડે હૈં એ તુજસે દુર આકા ખિદમત મેં બુલવાલે—સર્વે.
બેહેરે ગુનાહ મેં સરકાર ડુબા હુવા હે તાબેદાર;
કિશતી લગાદો મેરી પાર ફ્ખ્રે ચિશત કહાને વાલે—સર્વે.
ફ્યઝે હુઝુરકી યેહ બરકત તોંસા બનાહે રશકે જનનત;
અલ્લા, અલ્લા, શાને અઝમત માને કિયું ન ઝમાને વાલે—સર્વે.
ફ્યઝે ફરીદે દીંસે તુ ભી બેશક હુવા **ફરીદી** ચિશતી;
આયેં કિયું ન મદદ કો તેરી હઝરત ખ્વાજા સંઘડ વાલે—સંર્વે.

૭૮૬

અમીરે ઇનસો જાં ખ્વાજા સૂલેમાં, મોઇને બેકસાં ખ્વાજા સૂલેમાં
ઝમીને રોઝએ ફરહતનુમા પર, ફિદા હય આસમાં ખ્વાજા સૂલેમાં
શગુફ્તા કર રહી હય ગુનચએ દિલ, નસીમે આસતાં ખ્વાજા સૂલેમાં
કોઈ બેહબુદીયે દારેન ચાહે, રખે વિરદે ઝબાં ખ્વાજા સૂલેમાં
રહે સર સબઝ ઓર શાદાબ મવલા, તુમારા બોસતાં ખ્વાજા સૂલેમાં
પિલાદો શરબતે દીદારે અકદસ, બરાએ ખ્વાજગાં ખ્વાજા સૂલેમાં
મિસાલે મુર એક નાચીઝ હું મંએં, સૂનો મેરી ફુગાં ખ્વાજા સૂલેમાં
કરીમે આસીયાં હંએં કૂછ નહીં શક, સૂલેમાને ઝમાં ખ્વાજા સૂલેમાં

ફરીદી મદહે હઝરત સોચ કર લિખ
કહાં તુ ઓર કહાં ખ્વાજા સૂલેમાં

૭૮૬

શજરએ આલીયાકે કુલ પીરાને ઉઝામકી વફાતકી તારીખેં મહીના સન ઓર મુકામે મઝાર શરીફ વગૈરા

નંબર.	નામ.	વફાત.			મુકામે મઝાર.
		તા.	મહીના.	સન.	
૧	હઝરત નબી મોહમદ સ૦	૧૨	રબીઉલ અવલ		મદીના મુનવવરા
૨	હઝરત અલી ર દી૦	૨૧	રમઝાન	૪૦	નજફ અશરફ
૩	ખ્વાજા હસન બસરી ર૦	૪	મોહરમ	૧૧૦	બસરા
૪	ખ્વા૦ અબદુલ વાહિદ ર૦	૨૭	સફર	૧૭૦	બસરા
૫	ખ્વા૦ ફુઝએલ અયાઝ ર૦	૩	રબીઅેલ્અવલ	૧૮૭	મદીના શરીફ હરમમેં
૬	ખ્વા૦ ઇબરાહિમ અદહમ ર૦	૨૬	જમાદીલઅવલ	૨૦૦	મદીના શરીફ
૭	ખ્વા૦ સદીદુદીન મરઅશી ર૦	૨૫	શવવાલ	૨૦૭	શહર મરઅશ
૮	ખ્વા૦ અમીનુદીન ર૦	૭	શવવાલ	૨૭૭	બસરા
૯	ખ્વા૦ મમશાદ ર૦	૧૪	મોહરમ	૨૯૯	મક્કા મોઅઝઝમા
૧૦	ખ્વા૦ અબુઈસહાક ર૦	૪	રબીઉસાની	૩૨૯	શહેર અકા મુ, શામ
૧૧	ખ્વા૦ અબુ એહમદ અ૦ ર૦	ચાંદરાત	જમાદીસસાની	૩૫૫	શહેર ચિશત
૧૨	ખ્વા૦ નાસિરોદીન ર૦	૧૪	રબીઅેઅવલ	૪૧૧	શહેર ચિશત
૧૩	ખ્વા૦ અબુયુસુફ ર૦	૩	રજજબ	૪૩૦	શહેર ચિશત
૧૪	ખ્વા૦ મવદુદ ચીશતી ર૦	ચાંદરાત	રજજબ	૫૨૭	શહેર ચિશત
૧૫	ખ્વા૦ હાજી શરીફઝી૦ ર૦	૧૩	રજજબ	૬૧૨	શહેર ચિશત
૧૬	ખ્વા૦ ઉસમાન હારૂની ર૦	૫	શવવાલ	૬૧૭	મક્કા મોઅઝઝમા
૧૭	ખ્વા૦ મોઈનુદીન ચી૦	૬	રજજબ	૬૩૩	અજમેર શરીફ

નંબર.	નામ.	વફાત. તા.	મહીના.	સન.	મુકામે મઝાર.
૧૮	ખ્વૂ૦ કૂતબોદીન ચી૦ ર૦	૧૪	રબીએ અવલ	૬૩૪	દેહલી
૧૯	ખ્વૂ૦ શેખફરીદુદ્દીન ગં૦ ર૦	૫	મોહરરમ	૬૭૦	પાકપટન
૨૦	ખ્વૂ૦ નિઝામુદીન મે. ઔ૦ ર૦	૧૭	રબીઉસસાની	૭૨૫	દેહલી—ગયાસપુર
૨૧	ખ્વૂ૦ [illegible]ીરૂદ્દીન ચ. દે૦ ર૦	૧૮	રમઝાન	૭૫૭	દેહલી
૨૨	ખ્વૂ૦ કમાલોદીન અ૦ ર૦	૨૭	જીલકાદ	૭૯૦	દેહલી
૨૩	ખ્વૂ૦ સિરાજોદીન ચી૦ ર૦	૨૧	જમાદીલ અવલ	૮૧૭	પીરાનપટન
૨૪	ખ્વૂ૦ ઇલમોદીન ચી૦ ર૦	૨૬	સફર	૮૨૯	પીરાનપટન
૨૫	ખ્વૂ૦ મેહમુદ રાજન ચી૦ ર૦	૨૨	સફર	૯૦૦	પીરાનપટન
૨૬	ખ્વૂ૦ જમાલોદીન જમન ર૦	૨૦	જીલહજ	૯૪૦	અહમદઆબાદ
૨૭	ખ્વૂ૦ હસન મોહમદ ર૦	૨૮	જીલકદ	૯૮૨	અહમદઆબાદ શાહપુર
૨૮	ખ્વૂ૦ શેખ મહમમદ ર૦	૨૯	રબીઉલઅવલ	૧૦૪૦	અહમદઆબાદ શાહપુર
૨૯	ખ્વૂ૦ યહીયા મદની ર૦	૨૮	સફર	૧૧૦૧	મદીનામનવરા
૩૦	ખ્વૂ૦ કલીમુલ્લાહ ચી૦ ર૦	૨૪	રબીઉલઅવલ	૧૧૪૨	દેહલીજામેમસજીદકરીમ
૩૧	ખ્વૂ૦ નિઝામુદીન ચી૦ ર૦	૧૨	જીલકદ	૧૧૪૨	અવરંગઆબાદ દકન
૩૨	ખ્વૂ૦ મવલાના ફખ્ર૦ ર૦	૨૭	જમાદીસમાની	૧૧૯૨	દેહલી કૂતૂબ સા૦ કી દરગા
૩૩	ખ્વૂ૦ નુરમહમદ મહારવી ર૦	૩	જીલહજ	૧૨૦૫	તાજ સરવર—મૂલતાન
૩૪	ખ્વૂ૦ શાહ સુલેમાન ર૦	૭	સફર	૧૨૬૭	તોંસા—ડેરાગાઝીખાન
૩૫	ખ્વૂ૦ અલ્લાબખશ ર૦	૨૯	જમાદીલઅવલ	૧૩૧૯	તોંસા—ડેરાગાઝીખાન
૩૬	ખ્વૂ૦ હાફિઝ મુસા ર૦	૧૫	જીલહજ	૧૩૨૩	તોંસા- ડેરાગાઝીખાન

તમામ શુદ.

૭૮૫

જાહેર ખબર.

આપ તારીફ અપની એજા હએ
હાથ કંગન કો આરસી કયા હએ
એક દફા તો ખરીદીયે આકર
સાફ શફફાફ માલ ઉમદા હએ

પિઆરે શાએકીન એક નઝર ખેરઅી ખિદમતે આલી મેં ગુઝારિશ હએ કેહ હમારી દુકાન પર ઉમદા ઘી કા લઝીઝ માલ આલા દરજે કા ખાસ હમારે કારખાનેમેં તૈયાર કીયા હુવા મુંદરજએ ઝીલ હરવકત તૈયાર રેહતા હએ. બાદામી બિસકીટ, અનડેકે બિસકીટ, વેનબિસકીટ, બડેબિસકીટ, ગોલબિસકીટ બટર બિસકીટ, પીસતેકે બિસકીટ, જીંજરકે બિસકીટ, નગર ખારે, નગર મીઠે, ઓર નાનખતાઇ, મસકતી ખાખરી, કિસમિસ કેક, બાકર ખાની, શીરમાલ, ખરાંટે સિલીસ, પાપડી, બાજરીકી રોટી વગૈરા માલ કિફાયતસે મિલતા હએ શાએકીન એક વકત ખરીદ કર લુફત ઉઠાએં બાહિર કે ખરીદારૂં કે ઓરડર પર પુરે તઓર સે દયાનત દારીકે સાથ ઉમદા માલ રવાના કીયા જાતા હએ.

જાનમહમદ ગુલામરસુલ બિસકીટ મરચન્ટ

ઠિકાના ઘર નં. ૧૪૨ પાનકોર નાકા—**અમદાવાદ.**

૭૮૬

જાહેર ખબર.

મોજાં. **ગંજીફરાક.**

સર્વે લોકોને ખબર આપવામાં આવે છે અમારી દુકાને ઉલન તથા કોટન રૂમાલ, રૂવાલ કોલર, કોટર પીન, ટેબલ કલોથ, નાપકીન, બરનુસ, રજાઇ, તકીયા, તકીયાના કવર તથા છત્રીઓ, કાનપુરી કામળ, ઇસટીલની મજબુત ટ્રંક, ઈંગલીશ રેશમી રૂમાલ, ચાદરો, ઇસટાકીન, કેસબાકસ, બેડીંગના પટા, બટન, ઈંગલીશ તથા કંટ્રી બુટ, સુઝ, સપાટ વીગેરે એકજ ભાવથી અને કિફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વીનંતી છે,

મનસુરી ગુલામનબી હાજીહાશમભાઈ મોજાવાલા

ઠે. દુકાન નં. ૫૦૦૧ ત્રણ દરવાજા પાસે—**અમદાવાદ.**